

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

3. Vnde putentur 430 anni habitationis in AEgypto. cap.12.v.40.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

cum antea in nubibus non apparuisse: cum ex communi interpretum sententia, non minus ante diluuium Iris in nubibus effullerit, quam postea. Sententia ergo esse potest: mensis, quo Hebræi ex Aegypto emigrarunt, non ex antiquo tantum consuetudine, quæ per non usum aboleri potest; sed ex Dei præcepto primus erit mensium anni facti. Et sicut Iris assumpta est in signum non futurum diluuii: ita mensis Nisan erit primordium anni, in memoriâ populi ex Aegyptoeducti. Neque vero Deus vetuit, quin alios in usus annum etiam ab Autumno auspicerentur Hebræi, puta in contractibus, in annis Sabbaticis & libilæis: sed tantum cauit, ut hinc annum sacrum ordiretur, siue antea sint solè indidem annos inchoare, siue non, ut dixi Gen. 1. q. 1. Potuit enim fuisse legitima causa, cur Israelitæ in Aegypto, annorum principia à Vere deducerent, quod olim factitabant Arabes, Damasceni, Romani ante Numam Pompiliū, ut hic notat Cornelius, & etiamnum faciunt Chineses & Japonij, qui paulo citius annum inchoent quam Hebræi.

C. XII. EXODI. v. 40.

Habitatio autem filiorum Israel, quæ manserunt in Aegypto, fuit quadringentesimo triginta annorum. Hos annos Exodo terminari fatentur omnes; sed de eorum initio non exigua est quæstio.

De initio horum, 430 annorum 1. opinio falsa.

1. **G**enebrardus, Eugubinus, Stapletonus, Marsus, eos à descensu Iacobi in Aegyptum computant: sed eos hallucinari apertè docet Scriptura. Caath enim in Aegyptum cum Auo suo venit Gen. 46. v. 11. vixitque annos centum triginta tres. Exodi 6. v. 18. Huius filius Amram vitæ suæ cursum absolvit, annis 137. ibid. v. 20. quibus si addantur 80. quos Exodi tempore Moyses habebat; non nisi 350. anni colligentur, è quibus demenda est ætas in qua erat Caath, cum Aegyptum ingressus est, & anni quos post genitum Amram idem Caath inter viuos transegit, illi etiam quos Amram iam nato Moyses traduxit. Altius igitur accersendum est horum annorum exordium quam *χαραχάσσει* Iacobi, cum esset 130. annorum. Gen. 47. v. 9.

2. opinio falsa.

2. Paræus hos 430. annos deducit ab anno 85. Abrahæ, quando Deus cum Abrahamo fœdus confirmasse asserit, idque ex cap. 15. & 16. Geneſeos ostendere conatur, ut refert Petavius lib. 9. cap. 24. vbi hoc commentum bene refellit; tum quia licet Abrahamus illo anno 85. ætatis suæ Agarem sibi matrimonio iunxerit: non tamen constat vtrum sacrificium illud, de quo Gen. 15. v. 10. fœdus, de quo ibidem v. 19. in annum 85. Abrahæ inciderit. Tum quia S. 16. manifestè, inquit, de prima illa *ἡ τῶν γενησάντων* loquitur, quæ anno Abrahæ 75. facta. Quæ mox ex dicendis clariora euadent.

3. opinio conclusio.

3. Communi authorum supputatione hæc 430. annorum summa, ab eodem tempore ducit originem, quo Abraham annos natus 75. Deum vocantem

cutus in Chananitidem venit, ut narrat Moyses Gen. 12. v. 4. Hanc Chronologiam approbant Iosephus 2. Antiq. 6. Eusebius in Chronico. S. Augustinus q. 47. in Gen. & 16. ciuit. 16. & repetit ib. cap. 24. *Computantur, inquit, sicut superius iam diximus ab anno septuagesimo & quinto Abrahæ, quando ad eum facta est prima promissio, usque ad exitum Israël de Aegypto, quadringenti & triginta anni quorum Apostolus meminit: Hoc autem dico testamentum.* Coquæus in hunc S. Augustini locum. Anastasius siue ut vulgo circumfertur Athanasius in Synopli Exodi. Toftatus Gen. 15 & Exodi 12. Lyranus & Menochius ib. Torriellus & Salianus in suis Annalibus, Samerius & Gordonus in suis Chronologijs, Salmeron, Iustinianus & alij in Epistolæ ad Galatas caput tertium. Caspar Sanctius in cap. 7. Act. Apost. Baradius tomo 1. conc. Euang. lib. 1. cap. 20. Petavius loco præcitato, omnes denique Doctores Hebræi & Latini, inquit Cornelius, in hunc locum, & Gal. 3. exceptis nempe pauculis illis authoribus quos iam retuli num. 1. & 2. Probatur autem hæc computatio ex Ep. ad Galatas cap. 3. vers. 17. ubi Apostolus: *Hoc autem dico testamentum confirmatum à Deo, quæ post quadringentos & triginta annos facta est lex, non irritum facit, ad euacuandam promissionem.* Cum igitur constet legem Hebræis datam anno primo egressionis ex Aegypto mense tertio, Exodi 19. v. 1. & 16. iure S. Augustinus illa q. 47. asserit eam computationem quam secutus est Euseb. in Chro. perspicua veritate subnixâ esse: ab illa enim, ait promissione computat 430. annos, quæ vocauit Deus Abraham, ut exiret de terra sua in terram Chanaan. De qua sc. agitur Gen. 11. v. 31. c. 12. v. 1. Act. 7. v. 2. Deinde cū sententiã Apostoli explicasset, de ea promissione, quæ Deus pollicitus est Abrahæ fore, ut in eo benedicerentur omnes tribus terræ, eandem rursus Chronologiam his verbis inculcat: *Ex illa ergo promissione, quæ vocatus est Abraham, & credidit Deo post 430. annos factam legem dicit Apostolus, non ex eo tempore, quo Iacob intrauit in Aegyptum.* Augustinum sequitur Bellouacensis lib. 2. spec. hist. cap. 6. Cum inquit, legitur in Exodo, quod habitatio eorum in Aegypto fuit 430. annorum, nomine Aegypti intelligitur omnis incolatus eorum, qui cepit à prima promissione facta Abrahæ in via Mesopotamiæ, à qua usque ad legem datam tot anni fluxerunt, ut in epistola ad Galatas legitur, & in Act. Apostolorum idem numerus ponitur, hæc ibi.

4. Hanc ipsam veritatem annis ante Christi Passionem circiter trecentis clarè expresserunt Septuaginta interpretes in hoc 12. c. Exodi v. 40. asserentes, *Confirmationem filiorum Israël, quam habitauerunt in terra Aegypti & terra Chanaan, ipsi & patres eorum fuisse quadringentorum triginta annorum: quorum sc. pars media iam efflaxerat, quam Iacob cum familia sua in Aegyptum descendit. Cum enim ex Haran in Chanaanem accepta promissione migraret Abrahamus, erat 75. annorum Gen. 12. v. 4. Eidem centenariò natus est Isaac, Gen. 21. v. 5. atque à promissione*

S

sione

sione Abraham vsque ad natiuitatem Isaac, 25. anni interfluxere. Hinc ad natiuitatem Iacobum decurrerunt alij 60. anni. Gen. 23. v. 26. inde ad descensum in Aegyptum 130. Gen. 47. v. 9. qui omnes in summam collecti efficiunt 215. totidemque à descensu in exodum colligit S. Aug. ex eo, quod Iosephus Iacobo superstitis fuerit annos 71. siquidem hunc Iacobus in Aegypto, annos 39. natum reperit: & omnis ætas Iosephi fuit 110. annorum: restant deinde à morte Iosephi ad egressum de Aegypto anni 144. Mora ergo Hebræorum in Aegypto, ex quo Iacob eo cum suis aduenerat complectitur annos 215. quam supputationem signat Iosephus illo lib. 2. Antiq. ita scribens: *Reliquerunt autem Aegyptum, mense Xanthua luna 15. anno 430. postquam Abraham pater noster in Chanaanam venit, & post Iacob migrationem in Aegyptum, anno 215.*

1. Obiectio
Resp.

5. Obijcit Augustinus Eugubinus, in textu Hebræo non fieri mentionem filiorum Israël & Aegypti, Exodi 12. v. 40. excludendum igitur tempus, quo Abraham, Isaac & Iacob extra Aegyptum peregrinati sunt. Vetum huic argumentum obstitit torrentis Doctorum melius sapientium, ac in primis S. Aug. illa q. 47. disertè asserit computandum etiam esse tempus istorum Patriarcharum ex quo peregrinari cepit Abraham in terra Chanaan, vsque ad ingressum Iacob in Aegyptum. *Toto quippe illo tempore peregrinati sunt patres in terra Chanaan, & deo semen Israel in Aegypto. & sic completi sunt anni 430. à promissione vsque ad exitum Israel de Aegypto.* Hæc ibi Fontem Hebræum variè explicant scriptores, ac in primis quemadmodum plerique alij in locis, prout ad nos peruenit, non nihil turbidè & mutilè deprehenditur: ita fortasse hoc loco quidpiam desideratur, ut non Bonfrerius. Estò verò nihil desit: at nomine filiorum Israël, idiotismo Hebræorum, populus Hebræus significatur, sicuti Deus Israel non raro nominatur Deus Hebræorum. Et sic per filios Israel, non soli 12. Patriarchæ Israelis filij intelliguntur, sed quotquot ad eam gentem pertinere dignoscuntur, ut cū S. Aug. plerique hæc interpretes animaduertunt. Sicut post laxatam à Cyro captiuitatem, Iudæi nati sunt, non ij solum, qui ex stirpe Iuda, sed etiã ex alijs tribubus oriũdi sunt: inquit Sallianus, nomine Aegyptiorum intelliguntur etiã populi, qui ante Aegypti regem, Danaï fratrem, eam regionem incoluerunt. Idem habet Tostatus.

2. Obiectio
Resp.

6. At quis vnquam ait Steuchus, auos & patres filios nepotum appellari. Resp. hoc in primis dici posse de Aegyptijs antiquis, ut iam dicebat Sallianus. Deinde non desunt etiam in factis iuris modi loquendi, quibus ea, quæ ad & patribus conueniunt, filijs nepotum tribuuntur, ut cum Christus Iudæis dicebat: *quem occidistis inter templum & altare: iuxta eorum sententiam, qui eum occiderunt.* Hieronymo hæc de Zacharia filio Ioiadæ interpretantur. Nunquid S. Hieronymus filios nepotum alloquebatur, cum diceret: *accepistis legem, in dispositione legis.* Numquid A. & 7. v. 53. Nunquid etiamnum Iudæis dici potest, vos estis quos

buchodonofor Babylonem captiuos abduxit? quorum Metropolim Titus euerit? Rufus licet penſio decimarum, quas Abraham dedit Melchifedech tribuitur Leuitici generis ſacerdotibus, aut ſaltem ipſi Leui Hebr. 7. v. 9. ita hic filius Iſrael habitatio in terra Chanaan, quia ibi Abraham, Iſaac, Iacob morati ſunt.

7. Non eſt ab uſu ſcripturæ alienum, quod Moyſes iſtis 430. annis, ab ultima eorum parte, hoc eſt, habitatione in Ægypto nomen indiderit: quia licet totum illud tempus in Ægypto non ſit tranſactum; ibi tamen eſt finitum, vt in ſimili diximus Gen. 11. v. ultimo. Vide Iudith 16. ver. 28. & interpretes ibidem, & locis illo Gen. 11. citatis. S. Aug. 16. ciuit. 24.

8. Denique ſiue aliquid deſit textui Hebræo, ſiue non; id bene vel ſuppleuerunt, vel illuſtrârunt ſeptuaginta interpretes, quos in ſineſtu diuino ſacros codices in Græcum ſermonem tranſtulſiſſe, iam pridem antiquiſſimi patrum ſenſerunt, ac proinde, non poſſumus magis idoneos communis interpretationis huius loci vindices aduocare, vt monet Peraius illo lib. 9. cap. 24. ſicut eorſdem 70. Seniores, alij in cauſa Cainan iunioris, aduocatos & patronos habent.

9. Vt autem hæc Chronologia magis perſpicua ſit, aduertendum eſt *primò*, Deum Abrahamo varia pollicitum fuiſſe. 1. ingentem poſteriorum multitudinẽ Gen. 12. v. 2. Deinde benedictionem omnium gentium. ibid. v. 3. Deniq; vt alia omittam, poſſeſſionem terræ Chanaan. ib. v. 7. *Secundò* aduertendum, a poſtulo ad Galatas annos illos 430. non deducere à promiſſione, vel multiplicandi ſeminis, vel terræ poſſidendæ, ſed benedictionis omnium gentium in Chriſto, vt patet ex verbis Apoſtoli Galat. 3. v. 14. & 16. & habet S. Auguſtinus locis citatis & paſſim interpretes tum in epiſt. ad Galat. tum in hoc 12. caput Exodi. *Tertiò* aduertendum, hanc promiſſionem de benedictione gentium ſæpius factam Abrahamo. *In te benedicetur omnes cognationes terræ.* Gen. 12. v. 3. *Benedicẽda ſint in illo omnes nationes terræ.* Gen. 18. v. 18. *Benedicetur in ſemine tuo omnes gentes terræ.* Gen. 22. v. 18. *Quartò* cum Gentium Doctor abſolutè dicat à promiſſione ad legem datam annos 430. interceſſiſſe: non apparet ratio, cur non loquatur de promiſſione prima, ſiue primò facta. Que madmodum ſi tu 1000. aureos Caio ſæpius per aliquot annorum interualla daturum recepſiſſes: ille verò ſimpliciter ſe poſt 400. annos à promiſſione eam ſummam accepiſſe narraret, iſtos annos à prima ſtipulatione ſupputare cenſeretur. Deinde quo iure dixeris te à ſecunda promiſſionis vice hos annos computare, eodem alius ita ſuos calculos digeret, vt à tertia vice eos deducat. Exempli cauſa: ſi dixeris primam promiſſionem Abrahamo annos 70. nato factam, tum anno 75. iteratam: & ab hac ſecunda promiſſione oriri illos annos 430. quorum fit mentio Exodi 12. & ad Gal. 3. cur non licebit alteri à tertia accerſere?

P. Philippi

Chronologia
Testamenti

A. IV

17

Varia
Dei A-
brahamæ
promiſſio

Corollarium

10. Hinc colligo in primis non esse vsque quaq; planam eorum sententiam, qui volūt eam vocationem cuius Moyſes meminit Gen. 12. v. 1. factā prius esse, quā Abraham habitaret in Charan, & ibi quinquennium hæſiſſe Patriarchā. Hoc enim modo, anni promiſſionis inirent quinquennio citius, quā anni habitationis in terra Chanaan & Aegypto: ſiquidem in prædicta vocatione continetur promiſſio benediſtionis. Habitatione verò in Chanaan non incepit antequam Abraham à Charan in Chananitidem ſe conferret anno ætatis ſuæ 75. Gen. 12. v. 4. cum tamen ex communi authorū conſenſu anni 430. promiſſionis de quibus Apoſtolus ad Galatas agit, & anni habitationis de quibus Moyſes Exod. 12. anno 1 Exodi concludantur: ergo etiam eodem anno vitæ Abrahami apertabantur. Tacco eos aperte à S. Auguſtini ſentētia diſcedere: hic enim eodem anno cenſet Abrahamum veniſſe in Chanaan, quo Charras aduenerat, & nos promiſſionis orditur à prima promiſſione, quam ait factam Abrahami eſſe 75. annorum. Quæ ſententia mihi cæteris præferenda videtur. Qui enim Abrahamum quinque annis remorantur, fateri debent, aut eum nullam benediſtione gentium antequam Charris habitaret, promiſſionem habuiſſe, aut certe annos promiſſionis citius iniſſe, quā habitationis in Chanaan; aut demum non à prima, ſed ſecunda promiſſione S. Paulum eos annos auſpicatum fuiſſe, verò ſuauiore modum nobis aperiunt ij, qui eodem anno factam primam ce promiſſionem, & inchoatam in Chananiti de habitationem arbitrantur.

EXODI XII. v. 41.

Eodem die egreſſus eſt omnis exercitus Domini. Non eſt ſenſus Hebræos eo die Aegypto migrari, quo explebatur annus 430. ſed cum paulo antè vel ſere completus eſſet ille annorum numerus, oēs Hebræos, non pluribus diebus ſuadeuē; verum vno eodemque die 15. Niſan ſummo mane Aegypto exceſſiſſe, quæ quandam miraculi ſpeciem referebat, tanta hominum multitudine ſimul arripiente.

Quando contigerit Exodus.

Tempus Exodi.

1. Exiſtimo filios Iſrael ex Aegypto eductos corrente vel ineunte anno ab o be condito 2544. à diluuiio 888. à Natali Abraham 506. à promiſſione 431. à cenſu in Aegyptum 216. ante ingreſſum in terram 40. ante regnum Dauid 436. ante templum 479. ante regnum Iſrael 516. Eodem annos mundi, 4111, promiſſionis, moræ in Aegypto, computat Salianus.

Quoto anno ante Chr. variae opiniones.

2. Quotus verò ante Chriſtum fuerit hic annus, variae ſunt Chronologorum ſententiæ ex varijs capitibus ortæ. 1. ex interuallo annorum, qui ab Exodo fundatum à Salomone templum, interfluxerunt: quod eſt ſacer textus 3. Reg. 6. v. 1. anno 480. factum ſignet; de hac nihilominus temporis intercapedine, quindecim vt minimum reperiuntur authorum opiniones. 2. à tempore fundati